påbudet om å melde seg inn i Lærersambandet, og som de fleste ble han arrestert og 20.03.42 sendt til Kirkenes. Hans beretninger om oppholdet og forholdene i Kirkenes gjorde sterkt inntrykk på alle. Herløv var flink til å fortelle. Hans historier om turen med fangeskipet »Skjerstad» og alle hans tegninger ga oss nesten følelsen av å ha opplevd det selv. De grusomme forholdene på skipet og de kalde og umenneskelige forholdene i Kirkenes gjorde sterkt inntrykk på alle. Herløv var en meget god tegner, og i boka om de arresterte lærerne «Kirkenesferda 1942» har han bidratt med en rekke illustrasjoner. Disse og sikkert mange flere fikk vi del i under vår skolegang på Belland skole i 50-årene. Det ble en historieundervisning som sitter igjen hele livet. Selv om tida i Kirkenes var en forholdsvis kort del av hans liv, var det likevel et tidsrom som satte dype spor. Fra boka «Kirkenesferda 1942» har jeg hentet dette om reisa til og oppholdet i Kirkenes.

Fra Agderfylkene ble lærerne først sendt til Kristiansand kretsfengsel. Om forholdene også her var ganske strenge, ble det ingenting imot det som senere skulle møte dem. Etter ei ukes tid der, ble han og de andre sørlandsfangene sendt til Grini og etter få dager videre til Jørstadmoen. Transporten var delvis til fots, så i kuvogner fra Lysaker til Fåberg, derfra til fots igjen. På Jørstadmoen ventet en ny virkelighet fangene. Lite var gjort for å ta imot dem, brakkene var kalde og matforsyningen dårlig organisert. Likevel gikk det ganske bra, selv om lærerne snart fikk smake «Herrefolkets» mange ordre og påfunn.

Den første uka på Jørstadmoen var påskeuka, og langfredag fikk fangene ordre om to timers gymnastikk i dyp snø. Etterpå fikk de ordre om å fjerne snøen mellom brakkene. Til dette arbeidet måtte de bruke det de kunne finne av høvelige redskaper som tallerkener, bordbiter og pappstykker. Andre tiltak «Herrefolket» satte igang var f.eks. bæring av ved i springmarsj fra en brakke til den neste, så fra denne til en tredje osv.

Etter 10-12 dager på Jørstadmoen begynte ryktene om forflytting å svirre i leiren, og snart fikk 500 mann beskjed om at de skulle transporteres til Kirkenes. 499 dro av sted, og blant disse var Herløv.

Første delen av turen gikk i 10 kuldegrader med kuvogner over Dovre til Trondheim. Her lå D/S «Skjerstad» klar til å frakte fangene nordover. Skipet var sertifisert for 250 passasjerer og hadde lugarplass til 96 personer. Dette bekymret ikke tyskerne, og det var heller ikke meningen at fangene skulle ha lugarer. Fangene ble plassert der det var mulig. I et rom på 5x6 m ble 110 mann stuet inn, og i lasterommet måtte 160 mann oppholde seg. En fange regnet ut at det på banjerdekket var 0,6 kvm gulvflate og 1,3 kbm luft på hver. Hvor Herløv befant seg minnes jeg ikke, men av det han fortalte må han ha oppholdt seg under dekk.

Vil du ikke, så skal du! Jørstadmoen.